

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON
TIEDOTUSLEHTI
No 3/2005

Tiedonjyvä

ALUMNINUMERO

Oppiminen
on motivaatiolaji

40. vuosikerta
Painos 35 500 kpl
Vastaava toimittaja
Anu Mustonen
puh. (014) 260 1054
anu.mustonen@adm.jyu.fi

Toimitussihteeri
Anitta Kananen
puh. (014) 260 1055
anitta.kananen@adm.jyu.fi

Kalenteritiedot
Eila Parkkari
puh. (014) 260 1044
eila.parkkari@adm.jyu.fi

Ilmoitusmyynti ja tilaukset
Kalevi Luoma
puh. (014) 260 1049
kalevi.luoma@adm.jyu.fi

Toimituksen postiosoite
Jyväskylän yliopisto/
viestintä
PL 35
40014 Jyväskylän yliopisto

Käyntiosoite
Seminaarinkatu 15,
hallintorakennus, 4. kerros
Faksi (014) 260 1041

Graafinen suunnittelu
Anna Makkonen
Julkaisija
Jyväskylän yliopisto
Forssan Kirjapaino 2005

Sisäinen jakelu:
Virastomestarit

ISSN 0789-4805
Seuraava numero
ilmestyy 7.6.2005

Kannen kuva: Petteri Kivimäki
Kuvassa Roosa Hovikoski
matematiikan tunnilla.

Sisältö

- 4–7 Lyhyet
- 8 Lukemisen erot tasaantuvat koulussa
– matematiikan eivät
- 10 Aivomyrskyä ja ajatusjumbaa
- 12 Psykoterapia ammentaa hoitotyön arjesta
- 14 JYKYS kutsuu alumneja
- 18 Kaksi meistä
- 21 Kolumni
- 22 Koululaisten unet pidentyneet,
arkiliikunta vähäistä
- 24 Mielipaikkani
- 27 Pakina
- 28 Tiedonnälkään
- 30 Työlle tekijä humanistista
- 32 Kalenteri
- 33 Väitökset

sivu 8

Psykologian laitos isännöi ensi syksyn yliopistopäiviä. Epuista eskareiksi -tutkimuksesta sekä muista psykologian ja yliopistopäivien teemoista sivuilla 8–15.

Aino Sallinen
rehtori

Ovenavaus Intiaan

Yliopistoamme kehitetään järjestelmällisesti kansainväliseksi kampukseksi. Opiskelijoita on jo 70:stä eri maasta, ja uusia yhteistyösopimuksia on solmittu erityisesti Euroopan ulkopuolisiin maihin. Opiskelijoita kiinnostavat lisääntyvästi Australia, Latinalainen Amerikka ja Aasia.

Tuorein aluevaltaus tehtiin Intiaan. Yliopistomme delegaatio palasi hiljattain New Delhiin ja Bangaloreen suuntautuneelta tuloksekkaalta vierailulta.

Miljardin asukkaan ja 300 yliopiston maassa on haasteellista etsiä helmiä. Kumppaneiksi halutaan kansainvälisesti korkeatasoisiksi noteerattuja yliopistoja, joiden profiili sopii omaamme ja joiden kanssa on jo toimivia henkilökohtaisia kontakteja. Yliopistojen välillä sopimuksilla yhteistyö virallistuu ja laajenee.

New Delhissä yhteistyöyliopistomme on humanistis-yhteiskuntatieteellisestä tutkimuksestaan tunnettu Jawaharlal Nehru -yliopisto, joka kuuluu Intian yliopistojen kärkikolmikkoon. Toinen kumppanimme on Bangaloreessa sijaitseva Indian Institute of Science. Kansainvälisten arviointien mukaan se on Intian ykkösinstituutti. Yhteistyö jatkuu nanotieteissä ja alkaa informaatioteknologiassa. Molemmat kumppanit ovat Aasian arvostetuimpia tutkimusyliopistoja, jotka kouluttavat maistereita ja tohtoreita, ja joihin hyväksytään vain kaksi prosenttia hakijoista.

Suomalaiset yliopistot eivät ole vielä löytäneet Intiaa, vaan siellä liikkuvat erityisesti anglosaksiset maat ja Pohjoismaista Ruotsi. Halusimme olla ensimmäisenä suomalaisena yliopistona solmimassa yhteistyösopimuksia. Näin ennakoimme seuraavaa kansainvälistymisaaltoa, joka on odotettavissa Kiina-intressin jälkeen.

Intia tekee nousua maailman neljänneksi merkittävimmäksi talousalueeksi. Maalla on syvät kulttuuriperinteet sekä vahvaa teknologista ja matemaattis-luonnontieteellistä osaamista. Informaatioteknologian räjähtävä nousu näkyy ja tuntuu erityisesti Bangaloresa. Maan brittiläinen perinne helpottaa akateemista yhteistyötä.

Myös Euroopan unionin kiinnostus Intiaa kohtaan on lisääntymässä. Komission tavoitteena on rahoittaa lähivuosina tuhannen intialaisen jatko-opintoja parhaissa eurooppalaisissa yliopistoissa. Yhteistyötä voidaan harjoittaa siis myös EU:n kautta.

Kansainvälistymisen laajentamisessa ja syventämisessä riittää edelleen työtä. Suurimpana haasteena on saada kansainvälinen toiminta luonnolliseksi osaksi opetusta, tutkimusta ja hallintoa. Yliopiston laatu työ johtaa siihen, että yhteistyötä tehdään vain tasokkaimpien yliopistojen kanssa. Kumppaneiden valinta tiukentuu ja tulee entistä strategisemmaksi kilpailutekijäksi.

Piitu ja pojat oikeissa töissä

ANITTA KANANEN

Kaksi viidesosaa Pipo-projektiryhmästä. Pekka Jokela vastasi dokumentoinnista ja Piitu Lähdesmäki liiketoiminnasta.

Jyväskylän yliopiston tietojenkäsittelytieteiden laitoksen opiskelijaprojektit tekevät oikeita it-alan kehityshankkeita organisaatioille. Liki 15 ryhmän työt on nyt saatu päätökseen.

Pipo-projekti teki yhteistyötä internet-kauppaa harjoittavan Mediaportti Oy:n kanssa. Opiskelijat tekivät suunnitelman yrityksen markkinoinnista ja sen teknisen dokumentaation.

Kokemus antoi esimakua työelämän projektityöskentelystä. Jokainen sai toimia vuorollaan esimerkiksi johtajana.

Työhön täytyi sukeltaa täysillä ja käyttää kaikkea oppimaansa hyödyksi. Moni asia on jäänyt pipon alle muhimaan.

– Huomasin esimerkiksi, kuinka tärkeää markkinointi on. Suunnitelmissa onkin sen opiskelu, **Piitu (Pirjo) Lähdesmäki** kaavailee.

Pipo-nimen alku viittaa hänen etunimeensä ja loppu poikiin, joita ovat **Pekka Jokela, Antti Kuhmonen, Petri Mäkinen** ja **Tuomo Savolainen**.

– Ryhmät muodostuivat monitaitoisista businessnörteistä, joiden tutkintoon kuuluu kaupallisia ja tietoteknisiä aineita, lehtori **Tero Vartiainen** luonnehtii. Hän kantaa vastuun projektikurssista.

Laitoksen yhteistyökumppaneita ryhmätöissä olivat Mediaportin lisäksi Metso Drives, Enermet, Infomanager ja Jyväskylän kaupunki.

Avoin kasvoi maan suurimmaksi

Jyväskylän yliopiston avoin yliopisto on kasvanut maan suurimmaksi niin opintoviikoin kuin opiskelijamäärinkin mitattuna. Koko maan avoimesta yliopisto-opetuksesta nyt joka viides opiskelija ja opinto- viikko on jyväskyläläinen.

– Olemme onnistuneet yhteiskunnallisessa vaikuttavuudessa ja alueellisen tasa-arvon lisääjänä, johtaja **Satu Helin** sanoo. Jyväskylään suoritetaan avoimen opintoja tasaisesti kautta Suomen, jopa Lapin läänistä löytyy yhteistyöoppilaitoksia.

– Menestyksen taustalla on pitkäjänteinen aikuisopiskelijoille tarjotun yliopistopedagogiikan ja asiakaspalvelun kehittäminen sekä hyvä yhteistyö ainelaitosten ja yliopiston johdon kanssa, johtaja arvioi.

Eryteisesti ammatissa toimivia asiakkaita ajatellen on suunniteltu uusia monitieteisiä opintokokonaisuuksia.

– Tarjolla olevia opintoaiheita ovat esimerkiksi perhe, lapsuus, työ ja ihminen muutoksessa, moninaistuva maailma, henkilöstöjoh-

taminen, asiakaspalvelu- ja markkinointi, suunnittelija **Leena Meriläinen** luettelee.

Uusi tutkintojärjestelmä tuo omat haasteensa. Monista aineista voi jo suorittaa kandidaattitason opinnot avoimen yliopiston puolella.

– Kun hintakin on kohtuullinen, appro noin 320 euroa, avoimen opinnot ovat varteenotettava vaihtoehto myös niille uusille ylioppilaille, jotka eivät ensimmäisenä syksynä pääse yliopiston puolelle, Leena Meriläinen rohkaisee.

Lisätieto: www.avoin.jyu.fi/

Kulttuuria Slovakiasta

Jyväskyläläiset elokuvan ystävät saivat ensimmäistä kertaa tutustua slovakialaisiin elokuviin. Keski-Suomen elokuvakeskus ja Jyväskylän yliopiston kielikeskus järjestivät maaliskuun lopulla aiheeseen johdattaneen viikonlopun. Tarjolla oli viisi kokoillan elokuvaa.

Elokuvien trailereita ovat suomentaneet jyväskyläläiset slovakian opiskelijat, Tatra-ainejärjestön jäsenet. Slovakkia ei opeteta missään muussa pohjoismaisessa yliopistossa.

Avajaisten kunniavieraana oli Slovakian tuore suurlähettiläs **Viera Štupáková**. Elokuvasarjan avaus oli Štupákován ensimmäinen

esiintyminen Jyväskylässä. Hänen ohjelmaansa sisältyi myös vierailu yliopistossa.

Tapahtuman tarkoitus oli lisätä tietoa Slovakiasta ja sen nykyelokuvasta ja samalla avata suomalaisille ovea maan kulttuuriin. Elokuvataide on Slovakiassa ollut perinteisesti korkeatasoista, myös Tshekkoslovakian aikana.

– Tavalliset slovakialaiset käyvät ahkerasti elokuvissa ja myös keskustelevat niistä vilkkaasti, kulttuuritapahtuman puuhanainen **Anna Kyppö** kertoo. Hän opettaa slovakia Jyväskylän yliopistossa ja on alkujaan kotoisin Tatran seudulta.

Puolustusvoimat liikunnan asialla

Liikuntabiologian laitos

on jo pitkään tehnyt yhteistyötä puolustusvoimien ja maanpuolustuskorkeakoulun (MPKK) kanssa. Vuodesta 2000 alkaen liikunnalla on koulutettu vuosittain 5–8 kadettia ja lisäksi virassa toimivia puolustusvoimien täydennyskoulutettavia 20 opintoviikon opinnoilla. Koulutus antaa perustiedot ihmisen fysiologiasta levossa ja kuormituksessa sekä fyysisen kunnan harjoittamisesta.

Puolustusvoimat kustantaa liikunnalle lehtorin, jonka kolmevuotinen sopimuskausi on päättymässä, mutta jatkosta neuvotellaan. Professori **Heikki Kyröläinen** toivoo, että yhteistyö voisi laajentua professuuriin ja sitä myötä enemmän tutkimukseen.

– Aloite yhteistyöstä tuli jo 90-luvun puolella maanpuolustuskorkeakoulusta. Taustalla oli paitsi varusmiesten huono kunto, josta jo silloin puhuttiin, myös kadettikoulun muuttuminen tiedekorkeakouluksi (MPKK).

Tutkimusta varusmiesten fyysisestä kunnosta onkin jo meneillään. Aihetta käsitellään syväällisesti toukokuussa *International Congress on Soldiers' Physical Performance* -kongressissa Jyväskylässä. Sen liikuntabiologian laitos järjestää yhteistyössä puolustusvoimien kanssa.

ANITTA KANANEN

Suurlähettiläs Viera Štupáková (kesk.) viihtyi avajaistilaisuudessa. Keskustelukumppaneina Vesa Kauppinen ja Katja Kyppö.

Teollisuus tutuksi Fintapissa

Soveltavasta kemiasta valmistuneilla on hyvät valmiudet toimia puunjalostusalan lisäksi varsin moninaisissa työpaikoissa. Alusta lähtien osaston toiminnalle on ollut tyypillistä tiivis yhteistyö ja verkostoituminen teollisuuden ja tutkimuskeskittymien kanssa.

Soveltavan kemian opiskelijoilla on vireä ammatillinen opiskelijajyhdistys, Fintappi ry. Yhdistys on ensimmäinen Pohjois-Amerikan ulkopuolinen TAPPI:iin (Technical Association of the Pulp and Paper Industry) kuuluva opiskelijajajaosto. Fintappi on edustettuna Suomen Paperi-insinöörien yhdistyksen Nuorten Forumissa.

Fintappi hoiti valtakunnallisen Metsäteollisuuspäivän järjestelyt Jyväskylässä tammikuussa. Kyseessä oli Paperi-insinöörien yhdistyksen, Puuinsinöörien yhdistyksen ja metsäklusterin järjestämä verkostoitumistapahtuma, jossa teollisuus ja opiskelijat kohtaavat.

Päivä järjestettiin kuudetta kertaa. Se on nyt kiertänyt kaikki ne paikkakunnat, joissa on metsäteollisuuteen liittyvää yliopisto- ja korkeakouluopetusta. Tapahtumaan osallistui yli 300 opiskelijaa sekä

SANNI ROPPONEN

Metsäteollisuuspäivän näyttely rakennettiin Jyväskylän Paviljonkiin. Järjestelyistä vastasi opiskelijajärjestö Fintappi.

100 teollisuuden edustajaa. Puheenjohtajana toimi professori **Raimo Alén**. Pääpuhujana oli M-realin toimitusjohtaja **Hannu Anttila**.

Yritysvieraina olivat Ahlstrom, Albany International, Andritz, Botnia, Finforest, Jaakko Pöyry, Kemira, Metso, M-real, Nalco, Stora-Enso, UPM, Voith sekä ÅF-CTS.

Pääaineena soveltavaa kemiaa

on luettu Jyväskylässä jo kymmenen vuotta. Siitä on valmistunut noin 140 maisteria, joista noin puolet kemiallisen puunjalostuksen maisterikoulutusohjelmasta. Jatkotutkintoja on valmistunut noin 40. Entistä useampi opiskelija valitsee soveltavan kemian jatkotutkintonsa sivuaineeksi.

Sanna Ropponen

JUHA SORRI

Waenerberg palkittiin

Jyväskylän yliopiston taidehistorian professori **Annika Waenerberg** on yksi Tiedonjulkistamisen valtionpalkinnon saajista. Hänet palkittiin teoksesta *Suomi-kuvasta mielenmaisemaan*, jonka hän on kirjoittanut yhdessä Tampereen yliopis-

ton taidehistorian professorin, **Ville Lukkarisen** kanssa. He jakavat 10 000 euroa palkintosumman.

Teos on esitelty Tiedonjyvässä 1/2005.

New open access journal offers Insights into human technology

The use of mobile technology and influences of digital games are among the topics covered in the first issue of a new scholarly journal published by the Agora Center. *Human Technology: An Interdisciplinary Journal on Humans in ICT Environments* is a journal that aims at tackling the issues concerning the human role in modern technology.

– This journal is designed to be a forum for international discussion. Up until now, this kind of multidisciplinary journal has not existed, and thus an arena for any kind of proper discussion has been missing. Of course, we also hope that with the help of this journal, the Agora Center will be able to play a bigger role in developing

human technology, explains **Pertti Saariluoma**, Professor of Cognitive Science and the Editor-in-Chief of the journal.

The influences of applied technology on human existence and, for instance, how it can foster personal development are topics of interest covered in the new journal. Being practically oriented, it serves both the scientific community and commercial entities.

– The target group is this large because of the theme of the journal. As human technology is a highly applied research field. With the help of this journal we can also provide information to industries that need this kind of knowledge.

The international peer-reviewed

journal is published semi-annually and can be accessed online without any subscription fees. The first issue of the journal was released in April.

– These so-called open source journals are becoming more and more common. Additionally, the number of web journals is continuously increasing. This is also the reason why we decided to go online. We are able to reach a significantly higher number of people by publishing the articles on the web. The expenses are very small compared to the advantages we can gain, says Pertti Saariluoma.

The journal website:

www.humantechnology.jyu.fi

Tähdet syntyvät uskottua vauhdikkaammin

Fysiikan professori Juha Äystön ryhmän uusimmat tulokset saattavat mullistaa aiempia käsityksiä maailmankaikkeuden näkyvän aineen synnystä.

Vastoin aikaisempia käsityksiä ydinreaktion vauhti matalilla lämpötiloilla oli jyvaskyläläisten mittausten mukaan huomattavan nopea ja korkeissa lämpötiloissa taas huomattavan hidasa.

– Kokeemme osoittivat, että käsitys hiilen syntyyn ja tähtien muodostumiseen johtavan prosessin nopeudesta on ollut puutteellinen ja osittain väärä. Nuorten tähtien matalammissa lämpötiloissa prosessi on edennyt mittaustemme mukaan jopa puolet aiemmin luultua vauhdikkaammin. Ensimmäiset tähdet ovat muodostuneet huo-

mattavasti nopeammin kuin tähän saakka on arveltu. Korkeissa lämpötiloissa puolestaan prosessi onkin luultua hitaampi, Juha Äystö kertoo.

Hiili 12- ja happi 16 -isotooppien muodostuminen alfa-3 -prosessissa on yksi astrofysiikan tärkeimmistä kysymyksistä. Se vaikuttaa kaikkien alkuaineiden muodostumiseen.

– Ihmisetkin ovat itse asiassa

tähtien ydinreaktioissa syntyvien radioaktiivisten isotooppien hajoamistuotteita eli palamisjätettä, Äystö muistuttaa.

Juha Äystön johtama Ydin- ja materiaalfysiikka -tutkimushanke on valittu Suomen Akatemian huipputyöksi vuosiksi 2000–2005.

Kokeet suoritettiin Jyvaskylän yliopiston hiukkaskiihdytinlaboratoriossa ja CERNissä. Tutkijat lähestyivät aihetta käänteisen alfa-3 -prosessin kautta. Hiukkaskiihdytinlaboratoriossa tuotetut yksittäiset hiiliytimet paloiteltiin ensin radioaktiivisen hajoamisen avulla alfa-hiukkasiksi. Sen jälkeen tarkasteltiin hiili 12 -isotoopin viritystiloja prosessin aikana.

Tutkimuksesta kertova artikkeli on ilmestynyt *Naturessa*, vol. 433.

TEKSTI Anitta Kananen
KUVAT Petteri Kivimäki

Oppiminen on motivaatiolaji ja tunnepeliä

Lukemisen erot tasaantuvat koulussa – matematiikan eivät

Ella Mutanen (vas.), Eetu Vatanen ja Janne Riikonen Norssin ala-asteelta ovat olleet mukana Epusta eskariiksi -tutkimuksessa usean vuoden ajan.

”Jos lapsellasi on kapasiteettia,
vaadi häntä oppimaan.
Jos huomaat ongelmia,
tue myönteisesti ja
ole ennen kaikkea
johdonmukainen.”

Lukemaan oppiminen on motivaatiolaji. Samoin matematiikan alkuaskeleet. Kannustus auttaa lasta asettumaan matematiikan taidon myönteiselle noidankehille. Siinä jo opittu tukee ja helpottaa uuden tiedon omaksumista. Lukemisen tasoerot katoavat koulun alettua, matematiikassa ne kasvavat.

Suomessa monet esikoulu-ikäiset lapset osaavat jo lukea tai tunnistavat äänteitä. Vanhempien ei kuitenkaan kannata huolestua, ellei näin ole. Tutkimuksissa on nimittäin havaittu, että erot lukemisen kohdalla tasoittuvat jo ensimmäisen kouluvuoden aikana. Sen kuluessa suurin osa lapsista oppii lukemaan. Jos jollakin on ongelmia tällä alueella, erityisopetus ehtii tarttua asiaan.

– Pitkään on ajateltu, että lukemaan oppimisessa toimii Matteus-efekti. Sen mukaan hyvät oppisivat yhä paremmiksi ja heikommat jäisivät yhä enemmän jälkeen. Näin ei kuitenkaan ole meidän tutkimustemme perusteella, psykologian professori **Jari-Erik Nurmi** kertoo. Hän ja tutkija **Kaisa Aunola** ovat seuranneet Korpilahden, Muuramen ja muutaman jyväskyläläisen esikoulu- luokan motivaation kehitystä esikoulusta jo neljänteen luokkaan asti.

Eskareista epuiksi -tutkimuksessa Aunolaa ja Nurmea kiinnostaa motivaation merkitys taitojen oppimisessa.

– Annamme lasten itsensä kertoa motivaatiostaan. Asiaa kysyttiin kuvataulujen avulla. Hymyilevä kuva tarkoittaa, että oppiminen on kivaa. Mitä happamammaksi naama muuttuu, sitä mukaa ilo ja motivaatio vähenevät.

Nurmi ja Aunola ovat kehittäneet menetelmänsä hyvin luotettavan. Vaivannäöstä myös palkitaan.

– Olemme olleet aika hyviä asiakkaita Tiimarille, tutkijat arvelevat.

Matematiikassa erot kasvavat

Matematiikan kohdalla tulokset yllättivät. Lähtötilanne esikouluikäisillä on samantyyppinen kuin lukemisessa, monet pystyvät jo pieniin laskutehtäviin. Toisin kuin lukemisessa, tasoerot eivät pienentyneetkään koulun ensimmäisten luokkien aikana, vaan kasvoivat.

Eryteisesti yllätti se, että tyttöjen kiinnostus matematiikkaan alkaa hiipua jo toiselle koululuokalle tullessa. Kuitenkaan tyttöjen taidoissa tai pärjäämisessä ei ole ongelmia.

Jari-Erik Nurmi uskoo, eron johtuvan osaltaan siitä, että lukemisen ja matematiikan oppiminen ovat tapah- tumina erilaisia.

– Matematiikassa ei ole oppimisen kattoa, kuten luke- misessa. Vielä ei kuitenkaan tunneta tarpeeksi matema- tiikan oppimisen mekanismeja, jotta voitaisiin tarkasti sanoa, mistä ero johtuu.

Tyttöjen tilannetta voi selittää kaveripiirin vaikutuk- sella ja opettajien ehkä tiedostamattomillakin asenteilla sukupuoleen. Tyttöjä ei kannusteta riittävästi. Innostusta voisivat lisätä vaikkapa myönteiset roolimallit.

Tutkijat uskovat, että opettajien koulutuksessa täytyi- si kiinnittää enemmän huomiota motivaation merkityk- seen oppimisessa. Tutkimuksessa saatiin tätä tukevia tu- loksia. Niissä ryhmissä, joiden opettajat nimesivät moti- vaation kehittämisen yhdeksi työnsä tavoitteista, innos- tus matematiikkaan näkyi. Opettajan kokemuksella ei niinkään ollut merkitystä.

Kannustus kannattaa

Tutkimuksen opit voisi tiivistää niin, että jos lapsellasi on kapasiteettia, vaadi häntä oppimaan. Eryteisesti isien vaatavuudella on merkitystä lahjakkaiden edistymisessä.

Jos huomaat ongelmia, tue lastasi myönteisesti ja ole ennen kaikkea johdonmukainen.

Täytyy ymmärtää, että motivaatio ja sen kautta myös oppiminen ovat tunnepeliä. Ja äiti, älä syyllistä.

– Ei kannata kuvailla kuinka onneton olet, jos lapsesi ei opi. Myönteinen kannustaminen on aina hyväksi, Kai- sa Aunola tiivistää.

Lea Pulkkisen suunnalla ennustettavissa

Aivomyrskyä ja ajatusjumppaa

”Amerikkalaiset professorit ovat aktiivisimmillaan emeritusvaiheessa”, muistan **Lea Pulkkisen** tokaiseen jatko-opiskelijoilleen 15 vuotta sitten. Meille oli päivänselvää, että Lea itse noudattaisi aikanaan Amerikan mallia. Emme vain uskaltaneet edes kuvitella sitä inspiraation ja aineistomäärän mylläkkää, mikä syntyisi Lean aktiivisuuden noustessa entisestään vielä pykälänkin verran.

Nyt aivomyrskyvaroitus on annettu: professori Lea Pulkkisen jäähyväisluento pidetään lokakuussa. Seuraavaksi ennustetaan ilmestyvän pino tutkimusartikkeleita ja ainakin neljä kirjaa.

Pitkittäisaineiston uusi keruuvaihe hämmöittää vuonna 2009. Silloin Pulkkisen rakkaimmat tutkimushenkilöt, vuonna 1968 kahdeksanvuotiaina pitkittäistutkimukseen tulleet koululaiset täyttävät 50 vuotta, eikä hän itse haluaisi jäädä vain sivustakatsojaksi. Muut tutkijaryhmät ja hankkeet, kuten eheytettyyn koulupäivään tähtäävä kehittämishanke ja kaksostutkimus ovat nekin hyvässä vauhdissa.

– Palan halusta päästä tietokoneen ääreen keskittyen tutkimusanalyysien tekoon ja ajatusjumppaan, Pulkkinen itse kiteyttää tulevien vuosien unelmansa.

Tiedettä ja sosiaalisia innovaatioita

Intohimo tieteeseen on laimea termi kuvaamaan Lea Pulkkisen tutkijakutsumusta, joka roihusi jo nuorella, yliopiston humanistisen tiedekunnan ensimmäiselle kurssille vuonna 1958 valitulla **Martti Takalan** oppilaalla.

– Itselläni ei ollut huolta huomisesta, tiedemaailma veti puoleensa. Pyrin vain tiedollisesti jotakin kohti mu-rehtimatta elannosta ja työurasta. Isä harmitteli sitäkin enemmän mielestään epävarmaa psykologin alavalintaa-ni, Pulkkinen muistelee.

Melkein yhtä palavasieluisesti Pulkkinen puhuu tutkimuksen vaikuttavuudesta. Hänen oma missionsa liittyy sosiaaliin innovaatioihin, joiksi hän määrittelee ideat,

joilla on ihmisten toimintakykyä edistäviä, ihmisarvon mukaisia inhimillisiä ja sosiaalisia vaikutuksia.

– Sosiaaliset innovaatiotkin edellyttävät tiivistä yhteyttä perustutkimukseen. Tarvittaisiin myös erityinen sosiaalisten innovaatioiden kehittämissäätiö, joka antaisi rahaa innovaatioiden kokeiluille.

– Olen tosin itseni kanssa välillä aivan pulassa, kun ideoita tulee niin paljon ja saan ryhtyä vastaamaan omista ideoistani, Pulkkinen naurahtaa.

– Tutkija tarvitsee tilaa ja rauhaa ideoiville vaiheille. Silmät täytyy pitää auki myös kenttään nähden omalla tutkimusalalla, Lea Pulkkinen painottaa.

Takalan tuolilla, Lehtovaaran saappaissa

Pulkkinen oppituoli on psykologian alalla ensimmäinen Pohjoismaissa.

– Panostaminen psykologiaan oli kaukonäköistä kasvatustieteelliseltä korkeakoululta.

– Olen ollut kovin tietoinen **Arvo Lehtovaaralta** ja Martti Takalalta perityn professuurin perinteestä ja yrittänyt täyttää saamieni saappaiden mittoja, Lea Pulkkinen toteaa.

Mitta taisi ylittyäkin, sillä Pulkkinen asteli viisivuotiskauden akatemiaprofessorin saappaissa.

Saavutusten hintana on tässäkin tapauksessa ollut myös koettelemuksia. Pulkkinen usko oman työn arvoon oli hetkellisesti koetteella 70-luvulla, jolloin yhteiskunnalliset selitysmallit olivat pinnassa ja yksilöpsykologinen näkökulma oli joidenkin mielestä naurettava.

– Tein töitä aluksi kasvatustieteen laitoksella, mutta en muutama vuoteen julkaissut juuri mitään. Opettaminen oli vaikeaa, kun itse omaksumani opit eivät kelvanneet eikä kenelläkään tuntunut olevan tietoa, millaista vaihtoehtoinen tutkimus olisi. Myöhemmin sain maistaa hieman lasikattokokemuksiakin.

Huippuhetkiä, flow-kokemuksia

Tilastoanalyysin tietokonetulos ei näytä sivullisesta kovin jännittävältä, mutta uuden tuloslistan saaminen on huippututkijalle uran ehdoton huippuhetki.

– Erityinen kliimaksi se oli ensimmäisillä kerroilla tehdessäni 60-luvulla väitöskirjaani. Tietokoneita oli vain Valmetilla. Kun listat peräkontissa ajoin autoa riemusta kiihdyksissä halki Jyväskylän, olin melkoinen liikeneriski.

– Lämpimästi läikähdyttää myös, kun tutkijan työ johtaa käytännön seuraamuksiin lasten elämän parantamiseksi, jopa lainuudistuksiin kuten koululaisten iltapäivätoiminnan kohdalla tapahtui. Tai se, kun muut noteeraavat työn arvon, Suomen tiedepalkinnon, eurooppalaisen Aristoteles-palkinnon, amerikkalaisen lapsitutkimuspalkinnon ja monen muun tunnustuksen saaja toteaa.

Psykoterapia ammentaa hoitotyön arjesta

Psykoterapia on yksi psykologian laitoksen vahvoista alueista. Laitoksen kymmenestä professorista kolmen opetus- ja tutkimusala on määritelty psykoterapiaan. Yhtä vahvaa keskittymää ei muualla Suomessa ole.

– Kun psykoterapian opetus hoidetaan yliopistojen ainelaitoksissa, pysytään riittävän lähellä tutkimusta. Edellyttäen tietenkin, että samalla säilytetään jatkuva yhteys mielenterveystyön kentällä tapahtuvaan hoitotoimintaan ja sen kehittämiseen, perheterapian professori **Jukka Aaltonen** painottaa.

– Mietintöjen pohjalta näyttää siltä, että valtakunnallisella tasolla ollaan siirtämässä psykoterapian koulutusta yhä tiiviimmin osaksi korkeakoulujärjestelmää siten, että yliopisto toimii yhteistyössä ammattikorkeakoulun kanssa. Suunta on siihen, miten me täällä Jyväskylässä olemme jo pitkään työskennelleet, Aaltonen lisää.

Klinikka työn tukena

Kiinteänä osana kliinisen psykologian perus- ja jatko-opetusta on ainelaitoksella toiminut vuodesta 1995 psykoterapian tutkimus- ja opetusklinikka. Klinikalla myös hoidetaan potilaita, perheitä ja ryhmiä, järjestetään pitkäjänteistä psykoterapiakoulutusta täydennyskoulutuksena sekä annetaan alan työnohjausta.

Maksupalveluperiaatteella toimiva klinikka järjestää vuosittain Jyväskylässä valtakunnallisia psykoterapiatutkimukseen keskittyviä seminaareja. Esillä ovat psykote-

rapian eri muodot ja tutkimustavat. Klinikkan puitteissa etsitään yhteisiä tekijöitä eri menetelmiä käyttävien tutkijoiden kesken. Tutkimuksessa painottuvat vaikeat mielenterveyden häiriöt ja niiden hoitojärjestelmien kehittäminen.

– Jyväskyläläisiä tutkijoita kiinnostaa selvittää psykoterapiaprosessien sisältöä ja etenemistä, Jukka Aaltonen linjaa.

– Kriittinen, eri psykoterapian koulukuntia ja lähestymistapoja arvioiva tutkimus on mahdollista vain ainelaitoksessa, ei johonkin yhteen lähestymistapaan sitoutuneessa opetusyhteisössä, hän muistuttaa.

Jukka Aaltonen johtaa kliinistä toimintaa. Hänen ohellaan toiminnassa ovat kiinteästi mukana professorit **Antero Toskala** ja **Jarl Wahlström** sekä kliinisen sektorin tutkijat, joilla kaikilla on psykoterapiakoulutus.

Hoidon saatavuus parantunut

Jukka Aaltonen on seurannut pitkään alan kehitystä ja paneutunut erityisesti vaikeitten mielenterveyshäiriöiden alueellisten psykoterapiajärjestelmien tutkimiseen ja kehittämiseen.

Kahdenkymmenen vuoden aikana alalla on menty hurjasti eteenpäin.

– Vielä 80-luvulla noin 90 prosenttia Suomen psykoterapeuteista sijoittui kehäkolmosen sisäpuolelle. Ympäri maata oli alasta kiinnostunutta väkeä, mutta sillä ei ollut tarvittavaa koulutusta, hän muistaa.

Jukka Aaltonen (vas.),
Katja Hartikainen ja
Antero Toskala ovat
psykoterapian tutkimus-
ja opetusklinikan
voimahahmoja. Aaltosen
jäähyväisluento kuullaan
yliopistopäivillä. Sen
teemana on perheterapia
ja sen merkitys
julkisessa
terveydenhoidossa.

Ainakin Jukka Aaltosen alalla, perheterapiassa, hoidon alueellinen saatavuus on parantunut. Sitä voi saada myös julkisen neuvola- ja sairaanhoitoverkoston pisteissä. Muut terapiamuodot löytyvät pääasiassa yksityisistä hoitolaitoksista.

Pitkä tie terapeutiksi

Psykoterapeutti on virallinen ammattinimike, johon vaaditaan monen vuoden koulutus. Valmis psykologi ei voi suoraan jatkaa terapiaopintoja, sillä niihin edellytetään työkokemusta – hoitolaitoksesta, sairaalasta tai yk-

sityiseltä sektorilta.

Yleensä lisäkoulutuksen tarve ja halu nousevat työssä eteen tulevista kysymyksistä. Silloin voi hakeutua kolmi-vuotisiin psykoterapeutin erikoistumisopintoihin ja niiden jälkeen vielä parin vuoden vaativiin erikoistumisopintoihin. Koulutus suoritetaan työn ohessa ja sen sisällössä ovat esillä kentältä nousevat tutkimuskohteet.

Psykoterapeutti voi vielä jatkaa uraansa väittelemällä tohtoriksi. Kliinisen, psykoterapiatutkimusta painottavan psykologian alalta on Jyväskylässä tehty 1990-luvulta lähtien 15 väitöstä. Niiden aiheet ovat pääosin työelämästä, terapiatyön arjesta.

JYKYS toivottaa:

Tervetuloa toimimaan, alumni!

Vuonna 1985 perustettu Jyväskylän korkeakoulun ja yliopiston seniorit ry. on Jyväskylän yliopiston oma alumnijhdistys, jonka jäseneksi liittymällä olet mukana yliopiston monialaisessa alumniverkostossa. JYKYS tarjoaa yliopistosta valmistuneille ja yliopistosta eläköityneille yhteiset puitteet vaihtaa kokemuksia ja elämyksiä, sekä harrastaa kulttuuria.

Yhdistyksen jäsenenä saat kerran kuussa ilmestyvällä sähköisellä jäsenkirjeellä tietoa yliopiston tapahtumista, aikuiskoulutusmahdollisuuksista ja tieteellisistä innovaatioista.

Lisätietoa yhdistyksestä ja jäseneduista sekä liittymislomake löytyvät osoitteesta www.jyu.fi/yhd/jykys sekä yhdistyksen sihteeriltä: Pirjo Heikkinen, puh. (014) 260 1030, pirjo.heikkinen@adm.jyu.fi

Lisätietoja yliopiston alumnitoiminnasta: www.jyu.fi/alumni sekä yliopiston alumnikoordinaattorilta: Asta Ruodemäki, puh. (014) 260 1016, asta.ruodemaki@adm.jyu.fi

TAPANI KAHILA

JYKYS ry:n uusi johtokunta. Eturivissä vasemmalta: Pertti Kettunen, Pirjo Vuorinen, puheenjohtaja Satu Helin, Marjatta Marin, Paula Sajavaara, Asta Ruodemäki ja Hannu Koittola. Takarivissä vasemmalta: Pirjo Heikkinen, Pauli Vuolle ja Marja Tuononen. Kuvasta puuttuu Erkki Kangasniemi.

VISIOITA JA VIRIKKEITÄ - ENERGIAA JA AJATUKSIA

MBA

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON Avance MBA (Master of Business Administration) on kokeneelle liikkeenjohdolle suunnattu valtakunnallinen koulutusohjelma, jonka avulla opiskelija kehittää omaa ja organisaation osaamista. Ohjelma tarjoaa aidosti haasteellisen oppimisympäristön ja antaa osallistujille korkeakoulutasoiset yleisjohtoliset valmiudet. Ohjelma on Korkeakoulujen arviointineuvoston akkreditoimaa koulutusta.

Koko ohjelman laajuus on vähintään 60 opintoviikkoa ja se suoritetaan työn ohessa kolmessa vuodessa. Työmuotoina ovat koulutusohjelmat ja seminaarit sekä itsenäinen opiskelu, kirjallisuus, esseet, projekti- ja tutkimustyö. Ohjelma räätälöidään jokaiselle opiskelijalle henkilökohtaisesti aiempiin opintoihin ja työkokemukseen perustuen sekä oppimistavoitteet huomioiden.

MBA opiskelijoiden kommentteja oppimiskumppanuudesta www.cec.jyu.fi/avance

Lisätiedot ja esitetilaukset:

Helene Eriksson, puh. (014) 260 3691
Sirpa Seppänen, puh. (014) 260 3685
etunimi.sukunimi@cec.jyu.fi

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Täydennyskoulutuskeskus

Antoisa seminaaripäivä antoi aiheita hymyyn. Alumnikoordinaattorit Sini Saarenheimo (Turun yliopisto) (vas.), Nora Kuuskoski (Teknillinen korkeakoulu) ja Terttu Forsström (Helsingin kauppakorkeakoulu) ja viestintäsihteeri Satu Holm (Helsingin kauppakorkeakoulu) ideoivat alumnitoimintaa omissa yliopistoissaan.

Alumniseminaarista ideoita käytännön toimintaan

Yliopistojen kolmas valtakunnallinen alumniseminaari pidettiin 7.–8.4.2005 Jyväskylän yliopistossa. Siellä käsiteltiin mm. yliopistoista valmistuneiden eli alumnien identiteettiä, yliopistojen alumnitoiminnan strategioita, aikuiskoulutuksen haasteita ja työelämäyhteyksiä. Paikalla oli runsas joukko alumnikoordinaattoreita se-

kä muita alumnitoiminnan parissa työskenteleviä. Seminaarin järjestivät Jyväskylän yliopisto ja Jyväskylän yliopiston alumnijyhdistys JYKYS ry. yhteistyössä valtakunnallisen alumniohjauksryhmän kanssa. JYKYS:in tuoreimpia jäseniä on nyt kaupunginjohtaja **Markku Andersson**, joka on valmistunut Jyväskylän yliopistosta.

Psykologian laitos kutsuu alumnejaan ja kaikkia tieteestä kiinnostuneita

YLIOPISTOPÄIVILLE 13.–15.10.2005

KEHITYKSEN JA MUUTOKSEN MAHDOLLISUUDET

13.–14.10.2005

HUMAN DEVELOPMENT AND ITS RISK FACTORS

Department of Psychology & Agora Center
University of Jyväskylä

Themes:

- Human Development and Its Risk Factors -Centre of Excellence Programme: An Overview to Goals and Results
- Biological Basis of Human Development
- Aggression and Problem Behaviour; Continuities and Discontinuities
- Positive Development Across the Lifespan

- MESSUT, jossa esitellään psykologian laitoksen tutkimus- ja opetustoimintaa

15.10.2005

klo 9– MESSUT jatkuvat

klo 10 Paneelikeskustelu professori Jukka Aaltosen johdolla teemasta

Millä tavalla psykoterapia tulee osaksi yhteiskuntaa ja erityisesti julkista terveydenhuoltoa?

klo 12 Professori Jukka Aaltosen jäähvyäisluento
Professori Lea Pulkkinen jäähvyäisluento

Lisätietoja: Raija Mehto, puh (014) 260 2853,
raija.mehto@psyka.jyu.fi

Onko organisaatiossanne tarvetta IT-alan kehityshankkeelle? VALJASTA OPISKELIJAPROJEKTI TOTEUTTAMAAN HANKKEESI!

Voit teettää ohjelmistojen kehittämisprojekteja tai muita tietojenkäsittelyyn liittyviä kehityshankkeita Informaatioteknologian tiedekunnan projektikursseilla. Toiminnan lähtökohtana on tutkimuksen ja opetuksen yhteys. Yhteistyössä yritysten kanssa sovellamme käytäntöön uusinta tutkimustietoa.

Tietotekniikan laitoksen opiskelijaprojektit keskittyvät ohjelmistokehitykseen

Esimerkkejä tehdyistä sovelluksista:

- laboratorioprosessien hallintasovellukset
- tietokonepelit lukemaan oppimisen tukemiseksi
- taidekisterisovellus
- tietokantapohjaiset www-sovellukset
- sovelluksia mm. Symbian OS- matkapuhelimiin, reaaliaikajärjestelmiin, oppilaitosten toimintojen ja yhteyksien tukemiseen, teollisuusprosessien simulointiin ja hallintaan sekä tietoliikennesovellutuksiin

Yhteistyökumppaneita:

Honeywell Oy, VTT, BonAlyse Oy, Yomi Software Oy, WTS Networks Oy, Tieto-X Oy ja TietoEnator Oy

LISÄTIETOJA:

lehtori Jukka-Pekka Santanen
santanen@mit.jyu.fi
014-260 2756
<http://www.mit.jyu.fi/palvelut/sovellusprojektit/>

Tietojenkäsittelytieteiden laitoksen opiskelijaprojektit keskittyvät IT-alan kehityshankkeisiin ja ohjelmistoprojekteihin

Esimerkkejä aiempien projektien aiheista:

- asiakashallintajärjestelmä
- verkkokaupan markkinointisuunnittelu
- dokumenttien hallintaprojekti
- sovelluksen käyttöliittymän käytettävyyden parantaminen
- prosessien kartoitus- ja kehittämisprojekti

Yhteistyökumppaneita:

Nokia Oyj, TietoEnator Oyj, ArenaPartners Oy, Mediaportti Oy, Jyväskylän kaupunki

LISÄTIETOJA:

lehtori Tero Vartiainen
tvarti@cs.jyu.fi
014-260 3033
<http://projekti.it.jyu.fi/>

Muita yhteistyömuotoja ovat mm. harjoittelu, opinnäytetyöt (esim. gradut), maisteriklinikka ja -paja (potkua gradun tekoon) sekä tutkimushankkeet.

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
INFORMAATIOTEKNOLOGIAN
TIEDEKUNTA

OTA YHTEYTTÄ MEIHIN, NIIN KERROMME LISÄÄ!
<http://www.it.jyu.fi/>

Hotelli Milton

Viihdy ja nuku hyvin!

Hotelli Miltonin henkilökunta toivottaa Sinut lämpimästi tervetulleeksi tunnelmalliseen hotelliimme. Hotellimme ei kuulu ketjuihin vaan on ollut yksityisomistuksessa yli 40 vuotta.

Hotellin ilmapiiriä on rakennettu huolellisesti kotoisaksi ja viihtyisäksi. Kaikki huoneet ovat persoonallisia, viihtyisiä ja mukavia. Tervetuloa!

Hotelli Milton

Hannikaisenkatu 29, 40100 JYVÄSKYLÄ
Puhelin 014-3377 900
info@hotellimilton.com

www.hotellimilton.com

I TEKSTI Terhi Paakkinen

Vuoden alumneilla

Toimivat yliopistoyhteydet

ANU MUSTONEN

Uusi kirjanpitolaki velvoittaa yrityksiä raportoi-
maan yhteiskuntavastuustaan.

– Yritykset suhtautuvat siihen varsin positiivisesti. Erityisesti pohjoismaisille yrityksille raportointivastuu saattaa olla jopa kilpailuetu muuhun maailmaan verrattuna, vuoden 2004 alumni, ympäristö- ja yhteiskuntavastuuseen erikoistuneen tietojärjestelmä- ja asiantuntijayritys Proventia Solutions Oy:n toimitusjohtaja **Mikko Valtonen** kertoo.

– Suurilla yrityksillä on enemmän paineita maineensa takia, mutta myös pienemmät haluavat ottaa vastuuta ympäristöstään. Pk-yritykset ovatkin varsin edistyksellisiä tässä asiassa, Valtonen kiittelee.

– Yhteiskuntavastuun kantaminen vaatii tietysti investointeja, mutta kun asiat hoidetaan oikein, investoinnit maksavat itsensä takaisin erittäin nopeasti. Esimerkiksi meidän yrityksemme toiminta-ajatuksena on tarjota asiakkaillemme keinoja ja työkaluja hoitaa ympäristö- ja yhteiskuntavastuun asiansa siten, että yritykset saavat todellisia liiketoimintahyötyjä vastuun kantamisesta, hän lisää.

Tutkimus auttaa ennustamaan

Taloustieteiden tiedekunnasta vuonna 2000 valmistunut Mikko Valtonen valittiin vuoden 2004 yliopistopäivillä taloustieteiden vuoden alumniksi.

– Uusin tutkimus yhteiskuntavastuun alalta luonnollisesti kiinnostaa yritystämme kovasti. Etsimme tietoa muun muassa kansainvälisistä konferensseista, joissa voi kuulla eri yritysten näkemyksiä ja havaintoja.

Yhdistämällä yliopistosta ja markkinoilta saatavan uusimman tiedon ja näkemyksen pystymme paremmin ennustamaan, mihin meidän pitkällä aikavälillä kannattaa panostaa.

Mikko Valtosen kokemuksen mukaan pk-yritykset ovat ilahduttavasti kiinnittäneet huomiota ympäristöasioihin.

Kulttuuri vei mennessään

Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitoksen vuoden 2004 alumniksi valittu **Timo Cantell** päätyi kulttuuritutkimuksen pariin useammastakin syystä.

– Harrastan musiikkia, soitin muun muassa opiskeluaikana Puhkupilleissä. Harrastuspohjalla oli oma osansa siihen, että kiinnostuin kulttuurin tutkimisesta, mutta luonnollisesti myös opinnoilla oli vahva vaikutuksensa.

– Opiskelin pääaineena sosiologiaa ja ajauduin kulttuuritutkimukseen sen aikaisten kuumien tutkimusaiheiden kautta. Jatko-opinnoissa tutkin, miten kulttuuri-sektori on sidottu kaupunkien kehityshankkeisiin ja niiden imagon rakentamiseen.

Monipuolista kulttuurintutkimusta

Cantell toimi pitkään tutkijana Helsingin kaupungin tietokeskuksessa, josta hän siirtyi Sibelius-Akatemian Kuopion toimipisteeseen Arts Management -maisteriohjelman professoriksi. Ohjelma tarkastelee kulttuurialan ja liiketoiminnan yhtymäkohtia.

– Helsingissä tein paljon soveltavaa kaupunkitutkimusta. Tutkin esimerkiksi taidelaitosten ei-kävijöitä. Tällainen työ hyödyttää konkreettisesti erilaisia kulttuurilaitoksia ja -tapahtumia.

Timo Cantell ei halua erotella erilaisia kulttuurimuotoja.

– Sosiologiassa ei tehdä arvoasetelmia. Kohteena on siis kaikenlainen kulttuuri, ei pelkästään korkeakulttuuri. Minua kiinnostavat muun muassa kahvilat sekä vaihtoehtoiset tilat, esimerkiksi VR:n makasiinit tai Lutakko, joissa ihmiset kokoontuvat.

Eläviä kontakteja

Timo Cantell luonnehtii kontaktejaan entiseen yliopistoonsa sekä ammatillisiksi että nostalgisiksi.

– Toki olen tähänkin asti ollut ylpeä taustastani Jyväskylän yliopistossa, mutta Vuoden alumnin -nimityksen myötä sitä tulee varmasti korostettua vielä enemmän.

Kontaktien ylläpitämistä auttaa muun muassa se, että hän on ollut töissä Nykyculttuurin tutkimuskeskuksessa. Vaikka yhteistä tutkimusta ei ole nyt meneillään, yhteys yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitokseen ja erityisesti sosiologian yksikköön toimii.

– Kulttuuripolitiikan professorin **Anita Kankaan** kanssa järjestämme muun muassa opettajavaihtoa Sibelius-Akatemian Arts Management -ohjelman ja Jyväskylän yliopiston kesken.

Timo Cantellista ei tullut muusikkoa, tutkimus vei miehen mennessään.

Mikä on Vuoden Alumnin?

Jyväskylän yliopiston alumniiyhdistys JYKYS ry. (Jyväskylän korkeakoulun ja yliopiston seniorit ry.) on jo vuodesta 2000 lähtien nimennyt Yliopistopäivillä yhden tai useamman Vuoden Alumnin. Valinnan kriteereinä painotetaan alumnin yhteiskunnallista näkyvyyttä ja elävän yhteyden säilyttämistä yliopistoon. Ehdotuksen Vuoden Alumniksi tekee Yliopistopäivien järjestelyistä vastaava ainelaitos tai tiedekunta.

Vuoden Alumnin on usein kiinteässä yhteydessä oman oppiaineensa tai laitoksensa toimintaan. Hän voi esimerkiksi osallistua jatko-opintoihin, käydä luennonmuissa tai ohjata harjoittelijoita omassa työympäristössään. Vuoden Alumnin -kunniamaininta voidaan antaa myös ansioituneelle henkilölle, joka on pitkän työuransa aikana merkittävästi edesauttanut yliopiston toimintaa sekä alumnisuhteita.

Vuoden Alumnit ovat:

- 2004 PhD Timo Cantell ja toimitusjohtaja, KTM Mikko Valtonen
- 2003 yliopiston lehtori, emerita Kyllikki Röman ja opinto-ohjaaja Heikki Lommi
- 2002 FT Hilikka Ylönen ja taloustieteiden lisensiaatti Jari Syrjälä
- 2001 johtaja, FT Iris Schwanck
- 2000 LitM Tapio Korjus

TYÖNANTAJA

Hyödynnä akateemiset osaajat

- jätä työpaikkailmoitus opiskelijoille ja vastavalmistuneille
- teetä opinnäytetyö

Kiinnostavatko tutkimus- tai kehittämishankkeet?

- etsi yhteistyökumppani yliopistolta

Ota yhteyttä Tutkimus- ja rekrytointipalvelut
rekry@adm.jyu.fi
puh. (014) 260 1084

| Tatu Hirvonen
tutkija

Deus ex -markkinat

Jos täydellisyyteen pyrkivä ihminen kaatuu aina omaan mahdottomuuteensa, pitäisikö Jumalan puuttua peliin?

Kun ihmisillä on tarpeeksi syötävää, aineettomat ominaisuudet kuten hyvä itsetunto, yhteisöllisyys, itse-kuri, elämän laatu ja tarkoitus saavat tärkeämmän merkityksen kuin materiaalisien vaurauden jatkuva kasvataminen. Köyhyyden poistaminen ei ole enää rikkaissa maissa tärkein yhteiskunnallinen prioriteetti. Henkisen tasa-arvon takaaminen sitä vastoin on. Siinä on nobelilisti **Robert Fogelin** vuonna 2000 julkaistun *The Fourth Great Awakening* -kirjan teesi lyhyesti.

Fogelin mukaan rikkaissa maissa sosiaalinen liikkumattomuus ja tuloerojen kasvu ovat todellisia ongelmia, mutta vain marginaalisessa mielessä. Saavutettu sosioekonominen kehitys on siten tulkittavissa aikaisemman sosiaaliprogressiivisen ohjelman onnistumisena. Parhaiten tämä on toteutunut Pohjoismaissa hyvinvointivaltioitoimien ja markkinoiden yhteistyönä – moraalitaloutena.

Fogelin mukaan lisääntynyt vapaa-aika, materiaallinen tyydyttyminen, eliniän pidentyminen sekä terveyden parantuminen ja yhteiskunnan pirstoutuminen näkyvät tarpeiden muutoksena, johon ruumiilliseen hyvinvointiin keskittynyt tuotantokoneisto ja politiikka eivät sellaisenaan pysty enää vastaamaan.

Itsensä toteuttamisessa on tärkeää, että kaikilla on mahdollisuus tuntea elämänsä tarkoituksenmukaiseksi sekä nähdä ja toteuttaa unelmansa hallitusti. Valitettavasti näin ei aina kuitenkaan ole. Vaikka olemme materialistisesti enemmän kuin omavaraisia, henkiset voimavarat ovat jakautuneet nyky-yhteiskunnassa epätasaisesti. Henkisesti epätasapainoisen yhteiskunnan ääripäihin sijoittuu niin yksinäisiä vanhuksia kuin niin kutsuttuja ”hyvien perheiden” tai ”lähiöiden lapsia”.

Henkisessä hyvinvoinnissa on kyse hyvin pitkälti ihmisten sisäisen ja sosiaalisen kasvun mahdollistamisesta. Se on pikemmin yksilön omaehtoisesti asettamien valintojen tukemista kuin ylhäältä käsin toteutettu reformi.

Henkistä epäarvoisuutta poistetaan parhaiten ihmis-

UUVESÖDOR

ten välistä kommunikaatiota kehittämällä. Nykyisten instituutioiden tulee toimia aikaisempaa selkeämmin itensä toteuttamisen ja yhteisöllisyyden kanavoijina. Esimerkiksi yliopistoa ei tulisi nähdä niinkään inhimillisen pääoman tuotantolaitoksena vaan perinteisenä sivistysyliopistona.

Vaikka Fogel ei varsinaisesti tuo esiin uskonnon merkitystä talouden kasvun kannalta, kysymyksenasettelu on tullut esille muualla, esimerkiksi uskontoa ja onnellisuutta tutkivien taloustieteilijöiden piireissä. Historioitsija **Niall Ferguson** on esittänyt, että Euroopan viimeaikainen taloudellinen taantuma johtuu maallistumisesta, protestanttisen etiikan kuolemasta. Protestanttinen etiikka ei pelkästään painottanut taloudellisuutta tai työn tekemistä. Se loi luottamusta ja antoi talouden kasvulle tarkoituksen.

Vastaavasti esimerkiksi Yhdysvalloissa talouden dynaamisuus näkyy myös uskonnollisen elämän aktiivisuutena ja monipuolisuutena ja päinvastoin. **Kierkegaard** oli oikeassa? Tärkeintä on uskoa. Löytää minua ja jumaluuden absurdius.

Kirjoittaja tekee kansantaloustieteen väitöskirjaa aiheesta "Hyvinvointivaltiosta onnellisuusvaltioksi? – talouden ja onnellisuuden kehitys Suomessa 1980–2005".

WHO-koululaistutkimusta 20 vuotta

Unet pidentyneet, arkiliikunta vähäistä

Koululaisten kasvisten ja hedelmien syönti on vähentynyt huolestuttavasti. Varsinkin hedelmien suosio on romahtanut.

Nyt nukutaan aiempaa enemmän, mutta yönirytmiin tarvittaisiin tolkkua. Tytöt ovat poikia huonompia nukahtajia. Lähes joka yö heräilevien 13- ja 15-vuotiaiden tyttöjen osuus kaksinkertaistui vuodesta 1994 vuoteen 2002.

Huolestuttavaa on, että hampaiden pesu unohtuu monilta. Joka viides 15-vuotias poika ei käytä hammasharjaa päivittäin.

Liikuntaharrastukset ovat lisääntyneet ja liikunnallisesti passiivisten joukko pienentynyt. Silti koululaisten kestävyyskunto on heikentynyt parin viime vuosikymmenen aikana.

Näin tiivistää terveystieteiden professori **Lasse Kannas** tutkimusryhmänsä uusimpia havaintoja. Kannaksen johtama WHO-koululaistutkimus Suomessa on jatkunut nyt 20 vuotta, ja merkivuoden kunniaksi tuotettu uusi kirja kuvaa nuorten terveyden ja terveystottumusten kehityssuuntia vuosina 1984–2002.

Lasse Kannas oli nyt jo lähes 40 maata käsittävän ver-

tailevan tutkimuksen keskeinen käynnistäjä, ja hän johtaa edelleen Suomen tutkijaryhmää Terveystieteiden tutkimuskeskuksessa Jyväskylän yliopistossa.

Koko maata edustavat aineistot kerätään joka neljäs vuosi 5.-, 7.- ja 9.-luokkalaista. Seuraava tutkimus tehdään keväällä 2006.

Näppäryyslajit suosittuja

Vapaa-aikana hikoiluttavaa ja hengästyttävää liikuntaa vähintään neljä kertaa viikossa harrastavien nuorten osuus kasvoi ja liikunnallisesti passiivisten nuorten joukko pieneni vuodesta 1986 vuoteen 2002.

Tiestien mukaan kuitenkin nuorten kestävyyskunto on heikentynyt parin viime vuosikymmenen aikana. Tulosten hämmästyttävyyttä lisää se, että fyysistä kuntoaan hyvänä tai erinomaisena pitäneiden nuorten osuus kasvoi tutkimusvuosien aikana.

Yksi selitys on, että vaikka nuorten liikuntaharrastuneisuus onkin lisääntynyt, arkiliikunnan määrä on samalla koko ajan vähentynyt. Koettu fyysinen kunto saat-

taa taas sisältää myös liikunnallisen kyvykkyyden arviointia eikä pelkää kestävyyksunnon itsearviointia.

– Monissa lajeissa korostuvat liikuntataito ja näppäryys kestävyyskunnan sijaan. Tätä osoittaa elämysliikuntalajien, esimerkiksi skeitailun, lumilautailun ja lumikelien freestyle-lajien, suosion lisääntyminen.

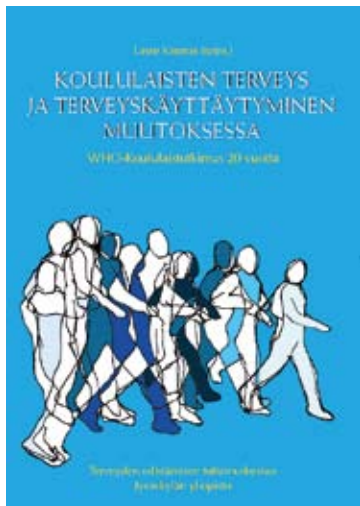
Koetun kunnan yliarvioiminen voi selittyä sillä, että nuoret kohtavat yhä harvemmin tilanteita, joissa kuntoa ja jaksamista todella koetellaan.

– Onko nuorille kehittymässä fyysisestä kunnostaan joukkoharha, Lasse Kannas ihmettelee.

– Tämä on erittäin kiinnostava jatkotutkimusten aihe. -AK

Lasse Kannas (toim.) Koululaisten terveys ja terveyskäyttäytyminen muutoksessa. WHO-Koululaistutkimus 20 vuotta. Terveystieteiden tutkimuskeskus, Jyväskylän yliopisto.

Kirjaa voi tilata terveystieteiden laitokselta Marja Petmanilta, puh, (014) 260 2162, marja.petman@sport.jyu.fi. Hinta 20 € (sis.alv) + postituskulut.

ER-Paino
painaa ohi...
Se on siinä!!!
se on siiinä!!!

ER
ER PAINO
Antintie 2 Puh. 040 301 1400
41400 LIEVESTUORE Fax 040 301 1419

MUISTA JA TILAA UUDISTUNUT 45-VUOTIAS
JYVÄSKYLÄN YLIOPPILASLEHTI

KOTIIN KANNETTUNA TARJOSHINTAAN 25 EUROA.
TILAUKSET: PAULARO@CC.JYU.FI TAI 014 260 7226.

TEKSTI Osmo Pekonen

KUVAT Uuve Södör

Munkkirinkilöitä ja moduliavaruuksia

Matemaatikon mielipaikka ei tietenkään voi olla banaalisti tästä maailmasta, vaan sen täytyy olla jokin abstrakti avaruus. Matematiikassa voimme tutkia esimerkiksi sellaisia avaruuksia, joissa on enemmän kuin kolme ulottuvuutta. Neljäntenä ulottu-

Munkkirinkilä ja kahvikuppi ovat topologisia toruksia.

vuutena voidaan tarkastella aikaa, ja nykykäsityksen mukaan maailmankaikkeus on kaiken kaikkiaan 11-ulotteinen.

Itse olen tutkinut Teichmüllerin avaruutta, johon pääsy tapahtuu vain ajatuksen siivin. Nimensä tämä avaruus on saanut saksalaisesta huippumatemaatikosta **Oswald Teichmülleristä**, jonka kohtalona oli kadota toisen maailmansodan taisteluissa Saksan itärintamalla. Suomalainen **Lars Ahlfors** (1907–1996) ryhtyi jatkamaan Teichmüllerin tutkimuksia ja muun muassa toimitti hänen kootut teoksensa. Ahlfors on toistaiseksi Suomen ainoa matematiikan Fieldsin mitalisti.

Teichmüllerin avaruus on ns. moduliavaruuden peiteavaruus. Moduliavaruuden jokainen piste puolestaan vastaa tietynlaista geometriaa annetulla kaksiulotteisella pinnalla. Voimme luokitella siis kaksikulotteiset pinnat niiden genusen eli ”kahvojen” lukumäärän g mukaan. Esimerkiksi pallopinnan genus $g = 0$, munkkirinkilän eli toruksen genus $g = 1$, viipurinrinkelin genus leipomistavasta riippuen vähintään 2 jne. Jos pinnan genus $g > 1$, niin sitä vastaavalla Teichmüllerin avaruudella on $6g - 6$ ulottuvuutta.

Omissa tutkimuksissani olen tarkastellut universaalia Teichmüllerin avaruutta, joka on ääretönulotteinen ja sisältää periaatteessa kaikenulotteiset Teichmüllerin avaruudet. Asia ei ole aivan triviaali.

Agora on kuin avaruusalus

Arto Sipisen piirtämä Agora on matemaattista ajattelua inspiroiva paikka. Heti sisääntuloaulassa tulijaa tervehtii **Kari Huhtamon** metalliveistos Sulavesi, joka dramaattisesti hohtaa Sulkavan mustasta graniitista tehtyä seinää vasten. Matemaatikon silmin katsottuna kyseessä on genusen $g = 1$ objekti, joka on topologisesti ekvivalentti

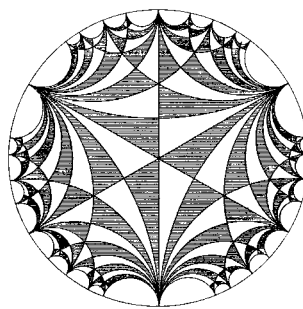
Agoran aulassa on hyvä tavata. Kari Huhtamon Sulavesi komistaa tilaa.

toruksen kanssa. Toruksen moduliavaruus puolestaan muodostaa kauniin kuvion, joka on taidetta sinänsä.

Agorassa eksyy helposti, ja sekin synnyttää tunnetta abstraktista avaruudesta. Kylmänä ja pimeänä talvi-iltona, tähtien tuikkiessa ja tietokoneruutujen hehkuessa sinisinä yksinäisten matemaatikoiden työhuoneissa, Agora itse asiassa muistuttaa avaruusalausta. Kommentosillalta eli Lea Pulkkisen salista on kaunis näköala jäätynneelle Jyväsjärvelle. Salissa on takkakin, ja joskus siellä paistetaan makkaraa.

Agoran ravintolasta Piatosta saa makoisia munkkeja. Matemaatikko tietenkin näkee sekä munkkirinkilässään että kahvikupissaan topologisen toruksen, molemmissahan on yksi ”kahva”. Alituinen kahvinjuonti on kuitenkin epäterveellistä. Kannattaa panna merkille myös Piaton aamutarjous: lautasellinen puuroa ja lasi tuoremehua vain yhden euron hintaan! Puuroalajia vaihdetaan sopivasti, joten entiseen ei ehdi kyllästyä.

Agoran käytävillä kannattaa liikkua kohtuullisen hyvin pukeutuneena, sillä koskaan ei voi tietää kuka yhteiskunnallinen vaikuttaja kävelee vastaan. Rakennus on

Toruksen moduliavaruus.

saanut isomman symboliarvon sekä yliopiston että kaupungin edustustilana kuin mitä sen suunnittelijat olivat arvanneet. Agorassa on pidetty niin arvovaltaisia tilaisuuksia, että sillä alkaa jo olla oma kulttuurihistoriansa.

Jyväskylän yliopistossa on tällä hetkellä erittäin korkeatasoinen matematiikan koulukunta. Lars Ahlforsin syntymän 100-vuotisjuhla 2007 pitäisi napata Jyväskylään ja järjestää Agorassa.

Kirjoittaja on matematiikan dosentti.

Aikuiskoulutus kannattaa aina

Monialaisesta Jyväskylän yliopistosta koulutusta elämän erilaisiin vaiheisiin

Opintoja työn ohessa, joustavin ja monimuotoisin opetusmenetelmin tarjoavat seuraavat Jyväskylän yliopiston aikuiskoulutukseen keskittyneet toimijat:

Täydennyskoulutuskeskus

www.cec.jyu.fi

- Koulutus on tarkoitettu työelämässä oleville, jo tutkinnon suorittaneille.
- Koulutukseen voi osallistua yksityishenkilönä tai taustaorganisaation kautta.
- Koulutussisältöinä esimerkiksi johtaminen, viestintä, organisaatioiden ja alueiden kehittäminen sekä kasvatus ja opetus.
- Koulutusta toteutetaan avoimina kursseina ja koulutusohjelmina sekä organisaatiokohtaisina henkilöstökoulutuksina ja tilauskoulutuksina.
- Asiakkaat tulevat eri puolilta Suomea ja koulutusta järjestetään eri paikkakunnilla.

Avoin yliopisto

www.avoin.jyu.fi

- Yliopisto-opintoja, lisäpätevyyttä ja uusinta tutkimustietoa ammatilliseen osaamiseen, opiskelijan taustakoulutuksesta tai iästä riippumatta.
- Opiskelun ohjauksessa ja opetuksessa hyödynnetään monimuotoisia menetelmiä, jotka mahdollistavat opiskelun ajasta ja paikasta riippumatta.
- Oppiaineita tarjolla kaikista Jyväskylän yliopiston seitsemästä tiedekunnasta. Perusopintoja 50 oppiaineessa ja aineopintoja 28 oppiaineessa sekä laaja valikoima kieli- ja viestintäopintoja.
- Opinnot on mahdollista liittää osaksi yliopistotutkintoja.
- Toiminta ulottuu koko maahan 160 yhteistyöoppilaitoksen ja Helsingin palvelupisteen kautta, lisäksi opintoja suorittaa lähes 100 opiskelijaa ulkomailta käsin eri puolilla maailmaa.

Chydenius-instituutti – Kokkolan yliopistokeskus

www.chydenius.fi

- Yksi Suomen kuudesta alueellisesta yliopistokeskuksesta, jonka toiminta-alue on Keski-Pohjanmaa.
- Yhteistyökumppaneina ovat Oulun ja Vaasan yliopistot.
- Toiminta koostuu avoimesta yliopisto-opetuksesta, täydennyskoulutuksesta, tutkintotavoitteisesta koulutuksesta, jatkokoulutuksesta ja tutkimuksesta.
- Täydennyskoulutus kohdistuu opetus- ja kasvatustieteiden, sosiaali- ja terveysalan sekä yritysten ja organisaatioiden henkilöstölle.
- Tutkintotavoitteisena koulutuksena järjestetään luokanopettajien ja tietotekniikan muuntokoulutusta aina tohtorintutkintoon saakka.

Tutustu opintoihimme verkkosivuillamme
tai ota yhteyttä, puh. (014) 260 1211

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Aikuiskoulutuksen laatuyliopisto 2004 - 2006

WWW.UPJ.COM

Olen sekä tutkijana että omasta mielenkiinnosta perehtynyt internetissä käytäviin verkkokeskusteluihin. Siksi mielenkiintoni heräsi, kun huomasi Helsingin yliopiston kansainvälisen politiikan professori **Heikki Patomäen** kotisivuilla keskustelun, jonka aiheena on UPJ eli valtion uusi palkkausjärjestelmä.

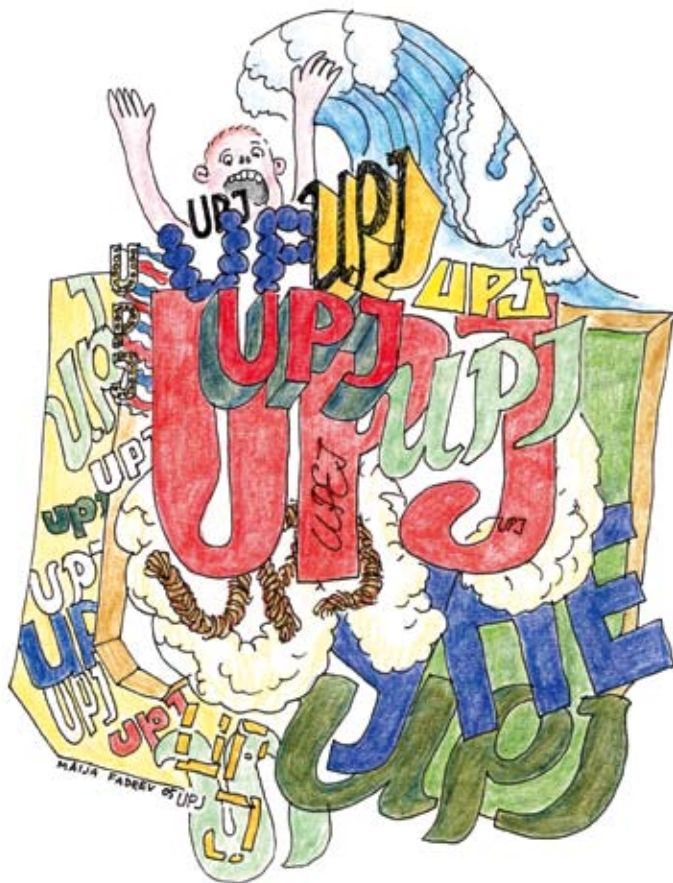
Kyseisen keskustelun sisällöllinen analysointihan olisi vähintäänkin opinnäytetyön veroinen voimanponnistus, joten aloin sen sijaan etsiä, mitä kaikkea internetistä löytyy hakukriteerillä ”upj”.

Hämmästyin, kun huomasi tuon otsikon internet-osoitteen olevan internetin osoitetietokannan mukaan vielä vapaa. Ei siis kovinkaan suosittu tämä upj, ajattelin. Kokeilin aivan hatusta vetäisemällä muita kolmikirjaimisia yhdistelmiä. Esimerkiksi aov.com oli taiteilija **L. Vandegrift Davalan** kotisivu, ja lrg.com paljastui lontooolaisen vakuutusyhtiön kotisivuksi. Joku oli jopa antanut omalle valokuvastuvustolleen hankalahkosti lausuttavan nimen kzy.com sen sijaan, että olisi mielummin ottanut käyttöönsä upj:n.

Päätin, etten luovuta näin helpolla ja aloin googlettaa, kuten internetin suosituimman hakukoneen käyttämistä nykyään kutsutaan. Ensimmäinen havaintoni oli, että eihän tämä upj ole käytössä kuin Suomessa. Hakutulosten kärkipäässä kun löytyi lähes yksinomaan uutta palkkausjärjestelmää koskevaa informaatiota.

Jotakin muutakin sentään löysin. Erään lääketieteellisen sivuston mukaan upj (ureteropelvic junction obstruction) on yleisin syy pienten vauvojen virtsaamisvaivoihin. Nykyisin ehkä jopa akateemisten aikuisten, mietin hiljaa mielessäni ja jatkoin etsimistä. Ranskalaiset olivat löytäneet upj:lle käyttöä luonnonvaraisten kasvien suojeleuhjelman lyhenteenä. Myös Australiassa ja Uudessa-Seelannissa toimiva Union of Progressive Judaism-yhteisliittymä tunnusti omaa uskoaan upj-kirjainyhdistelmään, vaikka opin sisältö poikkesikin ainakin joiltain osin suomalaisesta versiosta.

Viimein löysin Motoman-yhtiön kotisivuilta tuotteen nimeltä upj. Kyseessä oli teollisuusrobotti, jota voidaan käyttää liukuhihnatuotannossa. Yhtiön mukaan upj on

nopea ja tehokas, ja se vaatii äärimmäisen vähän tilaa mutta kykenee silti suoriutumaan vaativistakin tehtävistä. Ja sekä master- että slave-toiminnot onnistuvat, esitteessä luvataan.

Eipä tämä upj mikään yksiselitteinen juttu olekaan, totesin ja suljin tietokoneeni. Robotit kun eivät tarvitse lounastaukoa, mutta minusta tulee nälkäisenä äkäinen.

*Jari Peltola
Kirjoittaja tutkii politiikkaa valtio-opin yksikössä ja keksii kuvitteellisille poliitikoille sanottavaa Itse valtiat -ohjelmassa.*

Korkeakoulusta työelämään

Korkeakoulutus, oppiminen ja työelämä. Pedagogisia ja yhteiskuntatieteellisiä näkökulmia. Toimittajat Päivi Tynjälä, Jussi Välimaa ja Mari Murtonen. PS-kustannus, 2004.

Korkeakoulutuksen yhteiskuntasuhteessa on tapahtunut viime vuosina muutoksia, kuten korkea-

koulutuksen nostaminen tärkeäksi kilpailukyvyyn ylläpitäjäksi. Yhä useampi aikuinen kouluttautuu, mikä asettaa haasteita opetukselle. Toisaalta, mitä ovat ne taidot, joita korkeakouluetut ihmiset tosiasiassa omaavat?

Kirjassa muutoksia ja haasteita tarkastellaan niin korkeakoulutuksen, työelämän kuin oppimisenkin näkökulmasta. Kirja on jakaantunut viiteen eri osaan, joista ensimmäisessä korkeakoulutusta tarkastellaan osana yhteiskuntaa. Artikkelit antaa yleisiä näkökulmia sille, mikä merkitys koulutuksella on nykyisillä työmarkkinoilla, ja muodostaa näin viitekehyksen muille artikkeleille.

Toisessa osassa käsitellään kattavasti korkeakoulutuksen merkitystä työelämään valmentajana. Sitä havainnollistetaan toisaalta opiskelijoiden omilla käsityksillä koulutuksen antamista valmiuksista ja tulevista ammattikuvista, toisaalta taas jo valmistuneiden sijoittumista kartoittavien tutkimus-

ten avulla.

Vaikka korkeakoulutus esitelyjen tutkimusten mukaan antaa suhteellisen hyvät valmiudet, se ei pysty kuitenkaan vastaamaan täysin työelämän vaatimuksiin. Työntekijät joutuvatkin jatkuvasti oppimaan myös työssään. Kirjan kolmas osa keskittyykin työelämän ja siinä tapahtuvan oppimisen tarkasteluun.

Kirjan neljäs osa on edellisiä teoreettisempi keskittyen erilaisiin työssä oppimista kuvaaviin malleihin. Viimeinen osa tarjoaa vielä pedagogisia ratkaisuja sille, miten opetus tulisi järjestää, jotta se vastaisi paremmin työelämän tarpeita.

Tutkimustulosten esittelyä rikastuttavat ajatukset siitä, miten korkeakoulutus saataisiin vastaamaan työelämän tarpeisiin. Teos antaa hyödyllisiä näkökulmia ja vinkkejä erityisesti kentällä työskenteleville sekä korkeakoulujen yhteistyökumppaneille työelämässä.

Tiina Vanhala

Säveltäjä ja säveltäjäys taidefilosofiassa

Milla Tiainen, Säveltäjän sijainnit: Taiteilija, musiikki ja historiallinen kesto Paavo Heinisen ja Einojuhani Rautavaaran teksteissä. Nykykulttuurin tutkimuskeskuksen julkaisuja, 2005.

Milla Tiainen tarkastelee kirjassaan **Paavo Heinisen** ja **Einojuhani Rautavaaran** säveltäjästä ja säveltäjäyydestä esittämiä käsityksiä ja sitä, kuinka ne kytkeytyvät

pitkäkestoiisiin taidefilosofiin linjauksiin ja institutionaaliin valtarakenteisiin. Lähtökohtina toimivat kulttuurintutkimus, kulttuurinen musiikintutkimus, diskurssianalyysi ja feministinen kritiikki.

Vaikka aikaisempi – aikalaisarvioihin ja lähihistoriaan keskittynyt – tutkimus onkin sijoittanut nämä kaksi säveltäjää musiikillisen tyylin ja estetiikkansa puolesta etäälle toisistaan, fokuksen siirtä-

minen pitempiin kestoihin tuoesiin runsaasti yhtymäkohtia.

Toistuvia yhteisiä teemoja ovat esimerkiksi käsitys taiteilijasta luovana nerona ja erakkona sekä musiikin ideaalista transsendentaalisuutta, autonomiaa ja organisuutta koskevat käsitykset.

Nämä diskurssit ankkuroituvat 1700- ja 1800-luvuilla vakiintuneisiin romanttisiin musiikki- ja taiteilijäkäsityksiin. Ne voidaan yleisem-

Työlle tekijä humanistista

Opinnoissaan pitkälle edenneen humanistiharjoittelijan työpanos on arvostettu apu monessa työyhteisössä. Harjoittelija tuo tullessaan uusia ajatuksia, tuoretta osaamista sekä tietoa tämän päivän koulutuksen sisällöstä.

Humanistisen tiedekunnan opiskelijat ovat monipuolisia historian, kielten, kulttuurin, taiteen, musiikin ja viestinnän asiantuntijoita, joilla on oman alansa erityisosaamisen lisäksi monipuolinen kielitaito. Humanistiharjoittelijassa työ kohtaa monialaisen ja kansainvälisen osaajan, joka pystyy nopeasti sopeutumaan uusiin tilanteisiin ja toimimaan myös muutoksen keskellä. Humanistisen alan opiskelijoilla on tutkiva ote omaan työhönsä, taito asettaa tavoitteita ja sitä kautta kehittää työtään.

Työnantajana saat käyttöösi laitoksen ja tarvittaessa koko tiedekunnan tiedotusarsenaalin sopivan harjoittelijan löytämiseksi. Laitos antaa tarvittaessa apua hakemusten vastaanotossa ja käsittelyssä, suorittaa esikarsinnan tai – jos niin halutaan – hoitaa koko valintaprosessin.

Lisätietoja humanistisen tiedekunnan työelämäyhteiskistä ja harjoittelusopimuksen solmimisesta sekä lai-

tosten harjoitteluvastaavien yhteystiedot ovat saatavissa osoitteesta www.jyu.fi/tdk/hum/tyoelama tai suunnittelija **Outi Uusialholta** outi.uusialho@campus.jyu.fi, puh. (014) 260 1369.

Harjoittelijalle sopivia työtehtäviä ovat esimerkiksi

- erilaisten tutkimusten, selvitysten ja kartoitusten laatiminen
- kansainväliset tehtävät
- kirjallisen materiaalin suunnittelu, tuottaminen ja toimittaminen
- koulutustehtävät
- tiedottamiseen liittyvät tehtävät
- www-sisällöntuotanto
- tapahtumien ja koulutustilaisuuksien suunnittelu ja toteutus
- arviointi-, kehittämis- ja suunnittelutehtävät

Jätä kaikki
yhden kortin
varaam.

KESKI-SUOMEN
OSUUSPANKKI

JYVÄSKYLÄ

H U M A N
TECHNOLOGY CITY

Hyödynnä kotikenttät - järjestä kokous tai kongressi Jyväskylässä

Oletko kiinnostunut kutsumaan alasi ammattilaiset koolle?

Me Jyväskylä Convention Bureaussa autamme sinua kotimaisen tai kansainvälisen kokouksen tai kongressin kutumisessa Jyväskylään.

Maksuttomia ja puolueettomia palveluitamme ovat:

- Avustaminen kokouksen tai kongressin kutumisessa
- Kutsukansion toimittaminen
- Avustaminen markkinoinnissa (hakuesite ym. materiaali)
- Tutustumisvierailun järjestäminen
- Kongressin ennakkosuunnittelu

Ota yhteyttä - me autamme sinua tapahtumasi järjestelyissä:

Jyväskylä Convention Bureau
c/o Matkatoimisto Jyväskylään! Oy
puh. 040 730 3768
conventionbureau@jyvaskylyaan.com

Lue lisää Jyväskylästä kohtaamispaikkana:
www.jyvaskyla.fi/meetingpoint

Tiesitkö, että tapahtuman järjestäjälle on tarjolla kannusterahaa? Katso lisätiedot netistä.

Väitöksiä

la 7.5. klo 12 S212, Seminarium. **YTM Eija Kurjen** sosiologian väitöskirjan *Näkyvä ja näkymätön. Nainen Suomen helluntai liikkeen kentällä* tarkastustilaisuus. Vastaväittäjänä professori Eila Helander (Helsingin yliopisto) ja kustoksena professori Martti Siisiäinen.

Lisätietoja: Liisa Harjula, JY viestintä, liisa.harjula@adm.jyu.fi

Tapahtumia

ke 4.5. klo 14.00–16.00 C1, pääraekennus, Seminaarinmäki. **Ikääntyvien yliopiston yleisluentosarja.** Kevätjuhla. Lisätietoja: Jaana Rossi, Ikääntyvien yliopisto, puh. (014) 260 3738, jaana.rossi@cec.jyu.fi

10.5.–11.5. Agora. **TEER 2005; Technology.** Between Enthusiasm and Resistance. Lisätietoja: Petri Ruuskanen ja Tapio Litmanen, yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos, puh. 014-260 2937, www.jyu.fi/yhtfil/teer2005

10.5.–12.5. Jyväskylän ammattikorkeakoulu (IT-Dynamo) ja Jyväskylän yliopisto (Agora). **Korkeakoulujen kansainvälisten asioiden hal-**

linnon kevätpäivät. Lisätietoja: Kevätpäivien järjestelytoimikunta, Kansainväliset palvelut, puh. (014) 260 4144, http://kevatpaivat.jypoly.fi/

12.5.–13.5. Hotelli Rantasipi Laajavuori, Jyväskylä. **XII Ympäristötieteiden päivät.** Lisätietoja: Sari Luostarinen, sari.luostarinen@bytl.jyu.fi www.jyu.fi/bio/ymp/yts/FCES05.html

pe 13.5. klo 9.00–16.00 Vuonteen kylä, Laukaa. Yliopiston kulttuuri-toimikunta järjestää Kukan päivänä henkilökunnan virkistyspäivän. Matkaan lähdetään m/s Suomen Suvi - laivalla. Lisätietoja: Asta Ruodemäki, viestintä, puh. (014) 260 1016, asta.ruodemaki@adm.jyu.fi, http://www.jyu.fi/kulttuuritoimikunta

18.5.–22.5. Liikuntarakennus, Seminaarinmäki. **International Congress on Soldiers' Physical Performance.** Lisätietoja: Sonia Hicks, liikuntabiologian laitos, puh. (014) 260 2079, sonia.hicks@sport.jyu.fi, www.mil-liikunta.net/congress2005

la 21.5. Seminaarinmäki ja Jyväskylän kaupungin keskusta. **Yläkaupungin Yö.** Lisätietoja: kulttuurisihteeri Asta Ruodemäki, asta.ruodemaki@adm.jyu.fi, www.ylakaupunginyo.fi

31.5.–3.6. **Childhood – The 12th Summer School of Cultural Studies** – Kulttuurintutkimuksen kesäkoulu. Lisätietoja: Leena Kaukio, aiku/Nykykulttuurin tutkimuskeskus, puh. 014-260 1317, leena.kaukio@campus.jyu.fi, http://www.jyu.fi/kultut

Näyttelyt

–29.5. Yliopiston kirjasto, 2.kerroksen näyttelytila. Tieteen toinen sukupuoli -näyttely. Lisätietoja: Pirkko Audejev-Ojanen, puh. (014) 260 3430, pirkko.audejev@library.jyu.fi

Oikaisu

Edellisessä Tiedonjyvässä sivulla 34 oleva kuva on D-rakennuksesta, kuten tarkkasilmäiset lukijat ovat havainneet. Oppiaine historia tuli Kasvatustopilliseen korkeakouluun vuonna 1958 eikä vuonna 1959 kuten Heikki Rantatuvan artikkelissa mainitaan.

Nykygraafikkaa tulossa

Yleisöllä on ainutlaatuinen mahdollisuus tutustua kolmeen nuoreen slovakialaiseen graafikkoon – Peter Klucikiin, Ingrid Zamecnikovan ja Robert Janoviciin.

Taidekasvatuksen opiskelijat ja ainejärjestö Tatra pystyttävät heidän näyttelynsä Jyväskylän yli-

opiston päärakennuksen aulaan. Se on avoinna 16.–30.5.2005.

Taiteilijat ovat valmistuneet Slovakian taideakatemiasta ja he ovat saaneet monia kansainvälisiä palkintoja. Näyttely on kiertänyt Pohjoismaita ja ollut esillä Helsingissä.

Situationistit kritisoivat kapitalistista kulutusyhteiskuntaa

FM Marko Pyhtilän nykykulttuurin tutkimuksen väitöskirja *Kansainväliset situationistit: spektaakkelin kriittikki* tarkastettiin 11.3. Vastaväittäjänä oli dosentti Kauko Pietilä (Tampereen yliopisto) ja kustoksena professori Erkki Vainikkala.

Lajienvälinen aggressiivisuus voi vaikuttaa sudenkorentojen väritykseen

FM Katja Tynkkysen ekologian ja ympäristönhoidon väitöskirja *Interspecific interactions and selection on secondary sexual characters in damselflies* tarkastettiin 11.3. Vastaväittäjänä oli dosentti Kai Lindström (Helsingin yliopisto) ja kustoksena dosentti Jukka Suhonen.

Terapiakeskustelu on moraalisen järjestyksen rakentamista

Psm Katja Kurrin psykologian väitöskirja *The invisible moral order: agency, accountability and responsibility in therapy talk* tarkastettiin 12.3. Vastaväittäjänä oli professori Jonathan Potter (Loughborough University, UK) ja kustoksena professori Jarl Wahlström.

Rainer Maria Rilken runojen kuvallisuus kiehtoo Einojuhani Rautavaaraa

FL Kaisu Nikulan musiikkiteorian väitöskirja *Zur Umsetzung deutscher Lyrik in finnische Musik am Beispiel Rainer Maria Rilke und Einojuhani Rautavaara* tarkastettiin 12.3. Vastaväittäjänä oli professori Harald Haslmayr (Grazin musiikkiyliopisto, Itävalta) ja kustoksena professori Matti Vainio.

Jyväskylän keskustan kaupunkirakenne hajosi 1950-70-luvuilla

FM Jussi Jäppisen taidehistorian väitöskirja *Oletko koskaan nähnyt kauniin kaupungin? Jyväskylän ruutu-*

asemakaava-alueen vaiheet 1800-luvulta 2000-luvulle tarkastettiin 19.3. Vastaväittäjänä oli dosentti Anja Kervanto Nevanlinna (Helsingin yliopisto) ja kustoksena professori Annika Waernerberg.

Franchisingyrittäjyys yleistynyt ripeästi

KTL Mika Tuunasen taloustieteiden väitöskirja *Essays on Franchising in Finland – Empirical Findings on Franchisors and Franchisees, and Their Relationships* tarkastettiin 31.3. Vastaväittäjänä oli professori Jukka Vesalainen (VaY) ja kustoksena professori Matti Koiranen.

Elektronisessa liiketoiminnassa yritykset hyviin tuloksiin erilaisin strategioin

KTM Ulla Ahlforsin taloustieteiden väitöskirja *Successful Interactive Business: Integration of Strategy and IT* tarkastettiin 1.4. Vastaväittäjänä oli professori Veikko Seppänen (Oulun yliopisto) ja kustoksena professori Tapio Pentto.

Vastatunteet voivat olla terapeutin työkalu musiikkiterapiassa

FL Kari Syväsen musiikkiterapian väitöskirja *Vastatunteiden dynamiikka musiikkiterapiassa* tarkastettiin 8.4. Vastaväittäjänä oli professori Kimmo Lehtonen (Turun yliopisto) ja kustoksena professori Jaakko Erkkilä.

Avoimen yliopiston tuutor toimii erilaisten odotusten paineessa

KM Päivikki Jääskelän kasvatustieteiden väitöskirja *Tuutorointi avoimen yliopiston opetuksessa. Tuutoroinnin kehittämistä koskeva toimintatutkimus* tarkastettiin 16.4. Vastaväittäjinä olivat KT Tuulikki Viitala (Oulun seudun ammattikorkeakoulu) ja dosentti Simo Skinnari (Turun yliopisto) sekä kustoksena professori Juhani Aaltola.

**Arkeen ja juhlaan,
opiskelijalounaasta karonkkaan,
suolaisen tai makean nälkään ...**

Ruoka-, kahvi- ja juhlapalveluja
yliopiston alueella.
Tule käymään tai tutustu palveluihimme
nettisivujemme kautta.

www.sonaatti.fi

Tervetuloa

SONAATTI

Tervetuloa

www.sonaatti.fi

SOKOS HOTEL
ALEXANDRA | JYVÄSKYLÄ

UUDISTUNUT SOKOS HOTEL ALEXANDRA PALVELUKSESSASI!

Sokos Hotel Alexandra on saanut uuden ilmeen. Remontin ja laajennustöiden myötä pyrimme palvelemaan Sinua entistäkin paremmin, tutulla keskeisellä paikalla Jyväskylän ydinkeskustassa. Uudistuneessa Sokos Hotel Alexandrassa on

- 3 upeaa, saunallista sviittiä, joissa neuvottelutilat ja parvekkeet
- 7 saunallista Superior-huonetta
- 172 uutta tai täysin uudistettua, hyvin varusteltua Standard-huonetta
- 92 edullista Economy-huonetta
- 13 modernia ja monipuolista kokoustilaa, jopa 200 hengelle
- Houkutteleva ravintolamaailma, jossa viihtyy niin kaupunkilainen kuin hotellivieraskin
- Runsaasti paikoitustilaa

Kysy meiltä majoitustarjousta, vapaa-ajan pakettia tai kokouspakettia.

Tarvittaessa räätälöimme mielellämme ryhmäsi toiveiden mukaisen kokonaisuuden. Tervetuloa tutustumaan!

Tiedustelut ja varaukset:

Jyväskylän Sokos Hotellien Myyntipalvelu, puh. 020 1234 640, email: sales.jyvaskyla@sokoshotels.fi

Sokos Hotel Alexandra

Hannikaisenkatu 35, 40100 Jyväskylä, puh. 020 1234 642
www.sokoshotels.fi

.LT53

Suomen luonnosta ja jätteistä saataisiin joka vuosi uusiutuvaa kotimaista energiaa saman verran kuin kymmenistä miljoonista tynnyreistä kallista tuontiöljyä.

Suomi on teollisuusmaiden ykkösen bioenergian käyttäjänä ja EU-maiden kolmonen uusiutuvien energialähteiden hyödyntämisessä. Silti ulkomaisten energialähteiden osuus kokonaiskulutuksestamme on edelleen yli 70 prosenttia.

Suomen johtavana bioenergian tuottajana ja merkittävänä energiateknologian kehittäjänä Vapo on vahvasti mukana rakentamassa parempaa tulevaisuutta ihmisille ja luonnolle.

Uusiutuvien energialähteiden avulla Suomessa voidaan vähentää tuntuvasti hiilidioksidipäästöjä ja kalliin tuontien

eräiden tarvetta sekä luoda vuoteen 2010 mennessä arviolta 10 000 uutta työpaikkaa.

On vain järkevää, että tulevaisuuden energiaratkaisumme perustuvat biopolttoaineisiin, uusiutuviin energialähteisiin, kierrätyspolttoaineisiin sekä uusien, ekologisempien energiateknologioiden kehittämiseen.

Ja on vain luonnollista, että näitä kaikkia alueita Suomessa kehittää aktiivisesti juuri Vapo. Meille bioenergia on ollut tulevaisuuden ala jo yli kuusikymmentä vuotta.